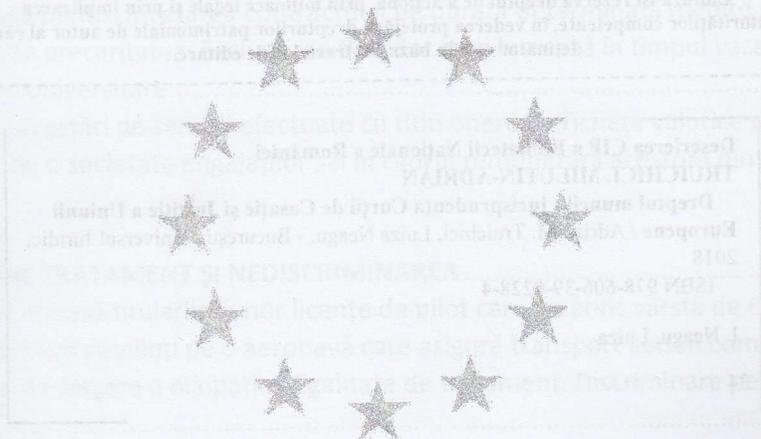

Conf. univ. dr. Adrian M. Truichiș
cercetător științific asociat
la Institutul de Cercetări Juridice
„Acad. Andrei Rădulescu”
al Academiei Române
avocat în Baroul București

Dr. Luiza Neagu
avocată
în Baroul București

Dreptul muncii

JURISPRUDENȚA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

Redactor: Alexandru Ionescu
Tehnoredactor: Mariana Kaba

CAPITOLUL I

NOȚIUNI ȘI PRINCIPII APLICABILE DREPTULUI MUNCII 11

1. Noțiunea „remunerație”. Egalitate de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă. Tratament diferențiat pe motive de vârstă. Legislație națională care prevede, în anumite ipoteze, o impozitare mai ridicată pentru veniturile din pensii decât pentru veniturile salariale 11
2. Munca prin agent de muncă temporară. Domeniu de aplicare. Noțiunea „lucrător”. Noțiunea „activitate economică”. Personal de îngrijire care nu este titular al unui contract de muncă, pus la dispoziția unei instituții de sănătate de către o asociație fără scop lucrativ 16
3. Noțiunea „timp de lucru”. Lucrători care nu au un loc de muncă fix sau obișnuit. Timp de deplasare între domiciliul lucrătorilor și locurile în care se află primul și ultimul client 22
4. Principiile egalității și nediscriminării pe motive de vârstă. Egalitate de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă. Tratament diferențiat pe motive de vârstă. Caracterul comparabil al situațiilor. Plata unei indemnizații pentru încetarea contractului pe durată determinată menite să compenseze precaritatea. Excluderea tinerilor care lucrează în timpul vacanțelor școlare sau universitare 30
5. Noțiunea „prestări de servicii efectuate cu titlu oneros”. Tichete valorice puse la dispoziție de o societate angajaților săi în cadrul remunerării acestora din urmă 36

CAPITOLUL II

EGALITATEA DE TRATAMENT ȘI NEDISCRIMINAREA 41

6. Interdicție impusă titularilor unor licențe de pilot care au atins vârsta de 65 de ani să acționeze ca piloți pe o aeronavă care asigură transport aerian comercial. Libertatea de alegere a ocupației. Egalitate de tratament. Discriminare pe motive de vârstă 41
7. Egalitate de tratament pentru femei și bărbați. Candidați de sex masculin și de sex feminin care au calificări egale. Prioritate pentru candidații de sex feminin. Clauză de salvagardare 51
8. Egalitate de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă. Discriminare pe motive de vârstă. Limitarea recrutării agenților Poliției comunității autonome Țara Bascilor la candidații care nu au împlinit vârsta de 35 de ani. Noțiunea „cerință profesională esențială și determinantă” 55
9. Concedierea unui lucrător aflat în situație de incapacitate temporară de muncă pentru o durată incertă. Interzicerea oricărei discriminări pe motive de handicap. Noțiunea „incapacități fizice, mentale, intelectuale sau senzoriale pe termen lung” 61

10. Interzicerea discriminării pe motive de vârstă. Discriminare operată în funcție de apartenența la o categorie socioprofesională sau de locul de muncă. Legislație națională care interzice, în anumite limite, cumulul pensiei cu veniturile salariale obținute din exercitarea unei activități profesionale în sectorul public. Încetare de drept a raporturilor de muncă sau a raporturilor de serviciu70
11. Principiile egalității de tratament și nediscriminării pe motive de vârstă. Legislație națională care plafonează deducerea cheltuielilor cu formarea efectuate după o anumită vârstă. Acces la formare profesională75
12. Discriminare pe motive de vârstă. Convenție colectivă de muncă. Prelungire a termenului de promovare din treapta întâi în treapta a doua de salarizare. Inegalitate de tratament indirectă pe motive de vârstă80
13. Egalitate de șanse și egalitate de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă. Noțiunea „acces la încadrare în muncă, la activități nesalariate sau la muncă”. Prezentarea unei candidaturi pentru un loc de muncă prin care se urmărește obținerea statutului formal de candidat doar cu scopul de a solicita o despăgubire pentru discriminare85
14. Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap. Protecție consolidată în cazul concedierii unor salariați cu handicap. Inexistența unei astfel de protecții pentru funcționarii cu handicap. Principiul general al egalității de tratament90
- CAPITOLUL III**
- CALIFICĂRI ȘI CERINȚE PROFESIONALE. CALITATEA DE LUCRĂTOR**100
15. Recunoașterea calificărilor profesionale. Accesul la profesia de arhitect. Titluri de calificare care nu figurează în anexa V punctul 5.7.1. Noțiunile „motiv special și excepțional” și „arhitect”100
16. Noțiunea „calificare profesională”. Încadrare în administrația publică. Noțiunea „profesie reglementată”. Admitere la un concurs pentru recrutarea de referenți juridici la Cour de cassation (Belgia). Directiva 2005/36/CE108
17. Regulament intern al unei întreprinderi care interzice lucrătorilor purtarea de semne vizibile de natură politică, filozofică sau religioasă la locul de muncă. Interdicție impusă unei lucrătoare de a purta un văl Islamic. Discriminare pe motive de apartenență religioasă sau convingeri117
18. Menținerea calității de lucrător care desfășoară activități independente. Persoană care a încetat să desfășoare o activitate independentă. Legislația unui stat membru care limitează acordarea unei indemnizații pentru persoane care caută de lucru la persoanele care au drept de ședere pe teritoriul aceluia stat membru123
19. Cerință profesională esențială și determinantă. Concediere întemeiată pe nerespectarea unei norme interne care interzice portul oricărui semn vizibil al convingerilor politice, filosofice sau religioase. Directiva 2000/78/CE. Discriminare pe motive de apartenență religioasă sau convingeri129

20. Directiva 2006/123/CE. Domeniu de aplicare *ratione materiae*. Profesia de coșar. Atribuții specifice apărării împotriva incendiilor. Limitare teritorială a autorizației profesionale. Serviciu de interes economic general. Necesitate. Proporționalitate135

CAPITOLUL IV

CONTRACTUL DE MUNCĂ PE DURATĂ DETERMINATĂ.....146

21. Lucrători temporari din domeniul spectacolului. Contracte de muncă pe durată determinată succesive. Măsuri de prevenire a recurgerii abuzive la contractele pe durată determinată succesive. Noțiunea „motive obiective” care justifică astfel de contracte.....146
22. Acordul-cadru cu privire la munca pe durată determinată. Contracte de muncă pe durată determinată succesive. Asistentă veterinară în domeniul controlului sanitar-veterinar. Măsuri de prevenire a recurgerii abuzive la contracte pe durată determinată. Noțiunea „motive obiective” care justifică astfel de contracte. Înlocuirea unor posturi vacante în așteptarea rezultatului unor proceduri de concurs155
23. Contracte de muncă pe durată determinată succesive în sectorul public. Restructurarea organizării universitare. Integrarea cadrelor didactice din colegiile universitare în corpul profesorilor universitari. Obținerea titlului de doctor. Transformarea posturilor cu normă întreagă în posturi cu jumătate de normă. Aplicare numai în cazul cadrelor didactice angajate ca agenți netitulari.....164

CAPITOLUL V

TIMPUL DE LUCRU ȘI TIMPUL DE ODIHNĂ.....173

24. Acordul-cadru cu privire la munca pe fracțiuni de normă. Organizarea timpului de lucru. Dreptul la concediu anual plătit. Calculul drepturilor la concediu în cazul creșterii timpului de lucru. Interpretarea principiului *pro rata temporis*173
25. Noțiunea „timp de lucru”. Noțiunea „timp de lucru maxim săptămânal”. Pădurar care, potrivit contractului său de muncă și contractului colectiv aplicabil, are un program de lucru flexibil de opt ore pe zi și de 40 de ore pe săptămână. Reglementare națională potrivit căreia pădurarul poartă răspunderea pentru orice prejudiciu produs în cadrul cantonului silvic aflat în gestiunea sa. Efect al orelor suplimentare asupra remunerației și a indemnizațiilor persoanei în cauză181
26. Perioade de repaus ale conducătorului auto. Reglementare a unui stat membru care privează un angajat aflat în deplasare în interesul serviciului de dreptul la indemnizațiile forfetare de cazare în cazul cazării garantate de angajator pe cheltuiala acestuia. Incluziune eventuală a cazării conducătorului unui camion la bordul vehiculului său191

CAPITOLUL VI

DREPTURI SALARIALE.....196

27. Drepturi salariale ale magistraților. Discriminare operată în funcție de apartenența la o categorie socioprofesională sau de locul de muncă. Condiții de despăgubire pentru prejudiciul suferit. Inadmisibilitatea cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare196

28. Remunerarea medicilor specialiști în formare profesională. Recunoașterea reciprocă a diplomelor, a certificatelor și a altor titluri oficiale de calificare ca medic202
29. Recuperarea creanțelor care decurg dintr-un contract de muncă. Dreptul de a exercita, în fața aceleiași instanțe, o acțiune împotriva societății și a administratorului acesteia, în calitate sa de responsabil și de codebitor solidar al datoriilor societății210

CAPITOLUL VII

LUCRĂTORI MIGRANȚI215

30. Dreptul de ședere al membrilor familiei unui lucrător turc încadrat pe piața legală a muncii dintr-un stat membru. Condiții. Lipsa necesității ca lucrătorul turc să fie încadrat pe piața legală a muncii în primii trei ani de ședere a membrului de familie215
31. Prestări de servicii în sectorul construcțiilor și lucrărilor publice într-un alt stat membru. Deplasare cu propriul personal. Libera circulație a lucrătorilor. Libertatea de a presta servicii. Angajarea forței de muncă la fața locului sau la obținerea unui permis de muncă pentru personalul portughez223
32. Oficiu public de muncă ce exercită activități de plasare. Consultanță în recrutarea de cadre și directori de întreprinderi. Societate de consultanță în recrutare dintr-un stat membru227
33. Persoană care desfășoară o activitate salariată și o activitate independentă în două state membre diferite. Stabilirea legislației aplicabile. Efectele deciziilor Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială. Inadmisibilitate234
34. Personal navigant. Lucrători detașați în alt stat membru. Sucursală elvețiană. Certificat E 101. Forță probatorie240
35. Persoană care desfășoară în mod obișnuit o activitate salariată pe teritoriul a două sau a mai multe state membre. Stabilirea legislației aplicabile. Regulamentul (CEE) nr. 1408/71. Persoană angajată într-un stat membru și care desfășoară activități salariate pe teritoriul unui alt stat membru în perioada concediului fără plată de trei luni247
36. Lucrători frontalieri. Impozit pe venituri. Repartizarea competenței fiscale. Element de legătură fiscal. Evitarea dublei impunerii. Discriminare pe motive de cetățenie. Resortisant al unui stat membru al Uniunii Europene252
37. Medici veterinari. Libertate de stabilire. Efectul direct al directivelor258
38. Scutire de impozit a veniturilor provenite din desfășurarea cu titlu accesoriu a unei activități didactice în serviciul unei persoane juridice de drept public care are sediul într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat căruia i se aplică Acordul privind Spațiul Economic European din 2 mai 1992. Legislație a unui stat membru care exclude de la această scutire venituri provenite dintr-o astfel de activitate desfășurată în serviciul unei persoane juridice de drept public care are sediul în Elveția262

CAPITOLUL VIII oameni și cărți

CONCEDIEREA ȘI REZILIEREA CONTRACTULUI DE MUNCĂ	269
39. Concediere discriminatorie. Despăgubiri sau măsuri reparatorii pentru prejudiciul suferit efectiv. Caracter disuasiv. Daune-interese punitive. Egalitate de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă	269
40. Criză financiară. Entitate financiară supusă unui proces de restructurare. Concedierea unui lucrător. Reglementare națională referitoare la cuantumul indemnizațiilor de concediere	273
41. Concedieri colective. Noțiunea „lucrători angajați în mod normal” în cadrul unității în cauză. Noțiunile „concediere” și „încetare a contractului de muncă asimilată concedierilor”. Modalități de calcul al numărului de lucrători concediați	277
42. Concedieri colective. Noțiunea „unitate”. Noțiunea „întreprindere”. Metode de calcul al numărului de lucrători concediați	285
43. Aproximarea legislațiilor statelor membre cu privire la concedierile colective. Reglementare națională care conferă unei autorități administrative prerogativa de a se opune unor concedieri colective după evaluarea condițiilor de pe piața muncii, a situației întreprinderii și a interesului economiei naționale. Criză economică gravă. Rată a șomajului național deosebit de ridicată.....	293
44. Rezilierea unui contract de muncă. Autorizație acordată de un organism public unui angajator, în vederea rezilierii unui contract de muncă. Asigurare de protecție juridică. Libera alegere a avocatului de către asigurat. Noțiunea „procedură judiciară”. Noțiunea „procedură administrativă”	310
45. Noțiunea „condiții de încadrare în muncă”. Indemnizație pentru rezilierea unui contract de muncă. Indemnizație care nu este prevăzută de reglementarea națională pentru contracte de muncă temporară. Diferență de tratament în raport cu lucrătorii pe durată nedeterminată	314

CAPITOLUL IX

TRANSFERUL DE ÎNTREPRINDERI ȘI INSOLVABILITATEA ANGAJATORULUI	322
46. Menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi. Convenții colective aplicabile cesionarului și cedentului. Termene de preaviz suplimentar acordat lucrătorilor concediați. Luarea în considerare a vechimii dobândite la cedent.....	322
47. Protecția lucrătorilor salariați în cazul insolvenței angajatorului. Creanțe salariale neachitate ale marinarilor care lucrează la bordul unei nave sub pavilionul unui stat terț. Angajator cu sediul social în acest stat terț. Contract de muncă supus dreptului aceluiași stat terț. Falimentul angajatorului declarat într-un stat membru în care acesta are sediul efectiv. Legislație națională care prevede o garantare a creanțelor salariale neachitate ale marinarilor aplicabilă numai în cazul abandonării acestora în străinătate	327
48. Transferuri de întreprinderi. Menținerea drepturilor lucrătorilor. Excepții. Procedură de insolvență. „Pre-pack”. Supraviețuirea unei întreprinderi	337

49. Transfer de întreprinderi. Menținerea drepturilor lucrătorilor. Domeniu de aplicare. Noțiunile „lucrător” și „transfer de unitate”. Noțiunea „activitate economică”	344
50. Transfer de întreprindere sau de unitate. Menținerea drepturilor lucrătorilor. Obligație de preluare a lucrătorilor de către cesionar. Prestarea de servicii de pază și de securitate efectuată de o întreprindere. Atribuirea contractului altei întreprinderi. Nepreluarea personalului. Dispoziție națională care exclude din „noțiunea de transfer al unei întreprinderi sau al unei unități” pierderea unui client de către un operator în urma atribuirii unui contract de achiziții de servicii altui operator	352
CAPITOLUL X	
INSPECȚIA MUNCII	358
51. Reglementare națională care impune persoanei la care sunt încadrați în muncă lucrători salariați detașați sau stagiați detașați să îi declare pe cei care nu pot prezenta confirmarea de primire a declarației care ar fi trebuit să fie efectuată în statul membru gazdă de angajatorul lor stabilit în alt stat membru	358
52. Măsuri de control în domeniul muncii. Introducerea de noi restricții privind libertatea de stabilire, libera prestare a serviciilor și condițiile de acces la încadrarea în muncă. Detașare de lucrători. Resortisanți ai unor țări terțe. Cerința unui permis de muncă pentru punerea la dispoziție de forță de muncă	367
53. Libera circulație a lucrătorilor. Societate stabilită în regiunea de limbă olandeză a Regatului Belgiei. Obligație de a redacta contractele de muncă în limba olandeză. Contract de muncă cu caracter transfrontalier. Restricție. Lipsa proporționalității	376
54. Detașare de lucrători. Măsuri tranzitorii. Accesul resortisanților polonezi pe piața muncii din statele membre ale Uniunii înainte de aderarea Republicii Polone. Cerința unei autorizații de muncă pentru punerea la dispoziție a forței de muncă	380
55. Detașare de lucrători. Restricții. Angajatori stabiliți într-un alt stat membru. Înregistrarea unei declarații prealabile de detașare. Documente sociale sau de muncă echivalente cu cele prevăzute de dreptul statului membru gazdă. Ținere la dispoziția autorităților naționale	388
56. Egalitate de tratament între lucrătorii pe fracțiune de normă și lucrătorii cu normă întreagă. Discriminare. Obstacol administrativ de natură să restrângă posibilitățile de muncă pe fracțiune de normă	395
57. Critici exprimate public de către un funcționar al statului responsabil cu inspecția muncii. Directiva 98/37/CE. Măsuri cu efect echivalent. Echipamente tehnice prezumate a fi conforme cu Directiva 98/37/CE	400
58. Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru. Detașarea lucrătorilor. Dispoziții de ordine publică. Odihnă săptămânală. Obligația de prezentare a documentelor referitoare la o detașare la simpla cerere a autorităților naționale. Obligația de a desemna un mandatar ad-hoc cu reședința în Luxemburg, care să păstreze toate documentele necesare în scopul controalelor	414

NOȚIUNI ȘI PRINCIPII APLICABILE DREPTULUI MUNCII

1

Noțiunea „remunerație”. Egalitate de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă. Tratament diferențiat pe motive de vârstă. Legislație națională care prevede, în anumite ipoteze, o impozitare mai ridicată pentru veniturile din pensii decât pentru veniturile salariale

Noțiunea de „remunerație” în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78 cuprinde toate avantajele, în numerar sau în natură, prezente sau viitoare, cu condiția să fie acordate, chiar dacă indirect, de angajator lucrătorului pentru munca prestată de acesta, în temeiul unui contract de muncă, al unor dispoziții legislative sau de bunăvoie. Împrejurarea că anumite prestații sunt plătite după încetarea raportului de muncă nu exclude faptul că acestea pot avea un caracter de remunerație.

Printre avantajele calificate drept remunerație se numără tocmai avantajele acordate de angajator în temeiul existenței raporturilor de muncă salarizate care au ca obiect să asigure lucrătorilor o sursă de venituri, chiar dacă, în cazuri specifice, ei nu desfășoară nicio activitate prevăzută de contractul de muncă. În plus, caracterul de remunerație al unor astfel de prestații nu poate fi pus la îndoială pentru simplul fapt că răspund, de asemenea, unor considerații de politică socială.

↪ CJUE, Camera întâi, Hotărârea din 2 iunie 2016, cauza C-122/15

Tipul și obiectul

Cererea de decizie preliminară a fost formulată în cadrul unei acțiuni introduse de C. în vederea contestării deciziei administrației fiscale prin care a fost obligat la plata unui impozit complementar de 6% pentru veniturile din pensii care, după deducerea cuantumului neimpozabil, depășesc 45.000 de euro pe an și privește interpretarea principiului nediscriminării pe motive de vârstă, a articolului 2 alineatul (1) și alineatul (2) litera (a), a articolului 3 alineatul (1) litera (c) și a articolului 6 alineatul (1) din Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă¹, precum și a articolului 21 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene².

¹ JO 2000, L 303, p. 16, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 7.

² Denumită în continuare „carta”.

Litigiul principal și întrebările preliminare

Respect pentru oameni și cărți

C. este un resortisant finlandez născut în anul 1948 și care are reședința în Finlanda. Administrația fiscală a stabilit în privința acestuia o cotă a impozitului reținut la sursă aplicabilă avansului la impozitul pe venit datorat pentru anul fiscal 2013. În acest context, respectiva administrație a calculat, pe baza articolului 124 alineatele 1 și 4 din Legea 1992/1535 privind impozitul pe venit, un impozit complementar de 6% pentru veniturile din pensii care depășeau 45.000 de euro după deducerea cuantumului neimpozabil.

Astfel cum reiese din cererea de decizie preliminară, C. a primit în Finlanda, în cursul anului fiscal 2013, o pensie în valoare totală de 461.900,88 euro, dintre care 251.351,10 euro au fost reținuți sub formă de avans asupra sumei datorate cu titlu de impozit pe venit. C. a primit, în plus față de pensie, un venit salarial pentru o muncă desfășurată în Finlanda.

Prin decizia din 11 martie 2013, administrația fiscală a respins reclamația depusă de C. referitoare la cota impozitului reținut la sursă aplicabilă avansului la impozitul pe venit datorat pentru exercițiul fiscal 2013.

C. a contestat această decizie în fața Helsingin hallinto-oikeus¹, susținând că dispozițiile referitoare la impozitul complementar pe veniturile din pensii, prevăzute la articolul 124 alineatele 1 și 4 din Legea 1992/1535 privind impozitul pe venit, nu puteau fi aplicate veniturilor sale din pensii în vederea determinării cotei impozitului reținut la sursă.

Helsingin hallinto-oikeus a respins această acțiune după ce a constatat că obiectivele urmărite de respectivele dispoziții, care, astfel cum reiese din lucrările pregătitoare ale acestora, constau în majorarea impozitării contribuabililor ce beneficiază de venituri importante din pensii, erau de interes public, general acceptabile și conforme cu obiectivele generale ale impozitării. Acest tribunal a considerat, de asemenea, că dreptul Uniunii și, prin urmare, carta nu erau aplicabile în litigiul principal, întrucât acest litigiu punea în discuție o impozitare directă care intră în competența statelor membre.

C. a sesizat Korkein hallinto-oikeus² cu recurs împotriva hotărârii pronunțate de Helsingin hallinto-oikeus. Potrivit instanței de trimitere, dispozițiile fiscale în discuție în litigiul principal nu ar avea în vedere condițiile de încadrare în muncă și de muncă, în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78, și, în sens mai general, nu ar putea fi considerate măsuri care intră în domeniul de aplicare al acestei directive. În particular, ele nu ar stabili un criteriu de determinare a salariului. În acest sens și spre deosebire de situația din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 26 februarie 2013, *Åkerberg Fransson*³, aceste dispoziții sunt străine de dreptul material al Uniunii.

Astfel cum reiese din decizia de trimitere, obiectivul legislației în discuție în litigiul principal este obținerea de venituri bugetare de la pensionarii cu capacitate contributivă ridicată, reducerea diferenței dintre sarcina fiscală asupra veniturilor din pensii și cea asupra veniturilor din activități profesionale și ameliorarea stimulării persoanelor în vârstă să rămână active pe piața muncii.

¹ Tribunalul Administrativ din Helsinki.

² Curtea Administrativă Supremă, Finlanda.

³ C-617/10, EU:C:2013:105.

Instanța de trimitere nutrește îndoieli privind problema dacă această legislație intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii, în particular în domeniul de aplicare al Directivei 2000/78, astfel cum este definit la articolul 3 din aceasta, și, dacă este cazul, dacă respectiva legislație constituie o discriminare directă sau indirectă pe motive de vârstă, în sensul articolului 2 din aceeași directivă.

În aceste condiții, Korkein hallinto-oikeus a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele **întrebări preliminare**:

„1) Articolul 3 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78/CE trebuie interpretat în sensul că o reglementare națională precum articolul 124 alineatele 1 și 4 din Legea 1992/1535 privind impozitul pe venit, care se referă la un impozit complementar pe veniturile din pensii, intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii și, prin urmare, se aplică, în acest caz, interdicția discriminării pe motive de vârstă în sensul articolului 21 alineatul (1) din cartă?

A doua și a treia întrebare se adresează numai în cazul în care Curtea răspunde la prima întrebare că această situație intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii:

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, dispozițiile articolului 2 alineatul (1) și alineatul (2) litera (a) sau litera (b) din Directiva 2000/78 și articolul 21 alineatul (1) din cartă trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări naționale precum articolul 124 alineatele 1 și 4 din Legea 1992/1535 privind impozitul pe venit, referitoare la impozitul complementar pe veniturile din pensii, care prevede că veniturilor din pensii obținute de o persoană fizică, a căror percepere depinde, cel puțin indirect, de vârstă, li se aplică în anumite situații o cotă de impozitare mai mare decât veniturilor corespunzătoare dintr-o activitate profesională?

3) În situația în care dispozițiile menționate anterior, ale Directivei 2000/78/CE și ale cartei, se opun unei reglementări naționale precum cea privind impozitul complementar pe veniturile din pensii, în speță trebuie să se verifice dacă articolul 6 alineatul (1) din directiva menționată trebuie interpretat în sensul că o reglementare națională precum cea privind impozitul complementar pe veniturile din pensii poate fi considerată obiectivă și adecvată în sensul acestei dispoziții, precum și justificată de un obiectiv legitim, în special de politică a ocupării forței de muncă, a pieței muncii și a formării profesionale, întrucât, astfel cum rezultă din lucrările pregătitoare ale Legii 1992/1535 privind impozitul pe venit, scopul impozitului complementar pe veniturile din pensii este obținerea de venituri bugetare de la pensionarii cu capacitate contributivă ridicată, reducerea diferenței dintre sarcina fiscală asupra veniturilor din pensii și cea asupra veniturilor din activități profesionale și ameliorarea stimulării persoanelor în vârstă să rămână active pe piața muncii?

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 3 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2000/78 trebuie interpretat în sensul că o reglementare națională precum cea în discuție în litigiul principal, privind impozitul complementar pe veniturile din pensii, intră în domeniul de aplicare material al